

Scrisoare Duhovnicească

MITROPOLIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
A GERMANIEI, EUROPEI CENTRALE ȘI DE NORD

Anul XIV, NR. 10 (163)/2010 BULETIN DE INFORMAȚII OCT. 2010

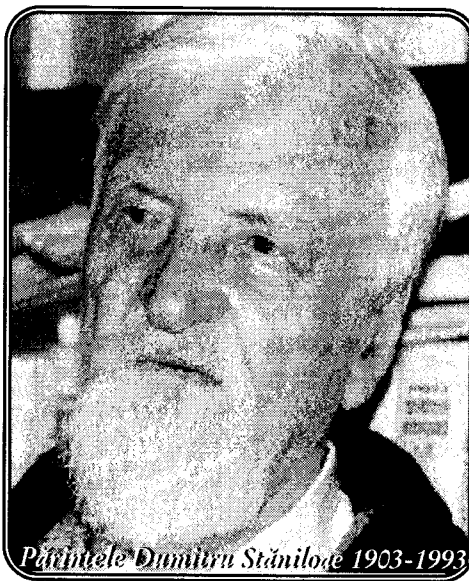
Părintele Dumitru Stăniloae - teologul iubirii

Pe data de 5 octombrie a.c. s-au împlinit 17 ani de la trecerea la cele veșnice a Părintelui Profesor Academician Dumitru Stăniloae, «*cel mai mare teolog ortodox al secolului XX*», cum l-a calificat un mare teolog ortodox francez, Olivier Clement. Cu acest prilej, la «Centrul religios-cultural Dumitru Stăniloae» de pe lângă Parohia noastră din Viena P.C.Pr.Dr. Nicolae Dura a organizat în zilele de 9 și 10 oct. un simpozion la care a participat și ÎPS Părinte Mitropolit Serafim. Dăm în continuare fragmente din cuvântul Doamnei Lidia Stăniloae, fiica marelui teolog român.

... În singura sa scriere în proză, «*Însemnările lui Malte Laurids Brigge*», Rainer Maria Rilke, genialul poet al Austriei, se adresează într-o pagină de mare intensitate unui poet tânăr: «*Nu ruga pe nimeni să vorbească despre tine, nici măcar disprețuitor. Și când trece timpul și tu vezi că numele tău circulă printre oameni, nu-l lua în seamă... Gândește-te: a devenit rău și dezbară-te de el. Ia altul, oricare, pentru ca Dumnezeu să te poată chema noaptea. Și tănuiește-l de toți, pentru ca numai Dumnezeu să te poată chema...*» Poate că niciodată nu s-a scris mai definitiv împotriva mândriei, primejdia clară, dușmănia vicleană a gloriei, cum o numește Rilke. Părinții Bisericii o numesc slavă deșartă și o consideră drept treapta cea mai perfidă în scara descendentă a lipsei de virtuți, care aduce după sine toată cohorta de patimi, coborând omul spre iad. Vorbeam deseori cu tatăl meu despre acele pagini incandescente ale lui Rilke, pe care el le iubea în mod deosebit, despre monahi îmbunătățiți, care se fereau de faima periculoasă, pentru care smerenia, conștiința că tot ce fac este un dar de la Dumnezeu, ei nefiind decât unealta aleasă de Dumnezeu pentru lucrarea Lui. Da, am

cunoscut și din aceștia. Caractere duhovnicești puternice care au ales un drum definitiv, ferindu-se de laudele, de venerația mulțimii. Părintele Paisie de la Sihla, Părintele Dometie de la Râmteș, Părintele Iustin de la Cernica... care erau conștienți de «primejdia clară» cum îi spune poetul german. Aș spune, oameni din același aluat, ca și Dumitru Stăniloae.

Poate că tata ar fi trebuit să fie mândru de tot ce-a realizat, dar pentru el, activitatea lui, gândirea, munca lui uriașă

Părintele Dumitru Stăniloae 1903-1993

erau doar fapte ziditoare pentru ceilalți, unde mândria nu avea ce căuta. O laudă a atotputerniciei lui Dumnezeu, care ne copleșește cu iubirea Sa, care ne-a ridicat în preajma transcendenței numindu-ne fiii Săi, care L-a trimis pe Fiul Său să ne izbăvească de moarte... Pentru el, modul de viață filocalic deveniseră o a doua natură. L-am văzut contrariat atunci când era lăudat, ridicat în slăvi. Nu-i plăcea să se vorbească despre el. Se strecura neobservat, evitând elogiile. «*Dumnezeu ne-a dat talanții și noi suntem datori să-i înmulțim, să-i facem să rodească*», spunea. «*Darul lui Dumnezeu ne deschide mintea, ne conduce mâna pe*

hârtie, ne insuflă cuvintele cu care să-L propovăduim, să-i facem pe oameni să înțeleagă cuvintele Sale», spunea. «*Mai bine să lucrezi degeaba decât să stai degeaba*», spunea.

Predica în fiecare duminică. Leșea în fața altarului și vorbea credincioșilor. Simplu, pe înțeles, astfel încât te mirai că n-ai spus tu acele cuvinte, doar le știai din totdeauna. După aceea, mai târziu, când încercai să ți le aduci din nou în memorie, te aflai în fața unor adâncimi către care înaintai cu sfială, cu conștiința că ți se deschisese o poartă spre un infinit pe care îl bănuiai doar, pentru că nu-l puteai ajunge niciodată.

Tata aspira la apropierea reală de Dumnezeu pe care El ne-o oferă, cu bunătatea și dragostea Sa față de noi, fii Săi și căreia noi îi răspundem de atâtea ori cu minuscule sclifoseli care mimează cucernicia. Pentru că el înțelesese, acesta a fost crezul său, că ceea ce Dumnezeu așteaptă de la noi este iubirea reală, esențială, conștiința destinului pe care ni l-a hărăzit și de care trebuie să ne apropiem cu smerenie, încercând să ne dezbrăăm de zgura vremelniciei, de îngâmfarea noastră neputincioasă pe care o hrănim cu spectaculozități meschine, fără conținut. Și atunci devine necesar să ne reîntoarcem din nou la afirmația lui Kirkegaard, «*lumea trebuie trăită privind înainte*». Privită și trăită în perspectiva eternității. Numai astfel ni se relevă sensul ei adevărat. Numai astfel nu ne mai apare sub forma unui fitness studio uriaș în care ne antrenăm mușchii, aroganța, indiferența față de ceilalți, plictiseala și sentimentul de inutilitate cu care defilăm printr-o existență care de fapt nu are nici o justificare. Când eram copil știam că «*tata scrie cărți*». Era un lucru firesc, atât de firesc încât îmi închipuiam că toți tații scriu. Deci îi întrebam pe prietenii mei de joacă: «*Ce carte a scris tăticul tău?*» Era lucrul

cel mai normal și o făceam din curiozitate. Poate și ca să mă lămuresc asupra titlului, pentru că, trebuie să recunosc, tilurile cărților tatei îmi dădeau mult de gândit: Mai ales «*Isus Hristos sau restaurarea omului!*» Aici mă împotmoleam, nu pricepeam ce are a face cuvântul restaurare (care aducea cu restaurant) într-o carte a tatei. Bineînțeles despre restaurante nu putea fi vorba, atâta lucru pricepeam eu.... De altfel tot ce se întâmpla în copilăria mea mi se părea cu totul firesc. Așa trebuia să fie și așa era. Credeam că lucrurile se petrec la fel în toate casele. Mult mai târziu, la maturitate, atunci când nu l-am mai avut pe tata alături, am înțeles că nu era tocmai așa... Că trăisem o viață de excepție de care nu îmi dădeam seama. Și că tocmai această atmosferă de firesc a unei existențe binecuvântate de Dumnezeu era marile dar pe care tata, părinții mei mi-l făcuseră. Că faptele mărunte pe care te străduiești să le lași să treacă neobservate, sunt uneori semne ale unui caracter fără cusur, de o profundă ancorare în spiritualitate, de aspirația către idealul de desăvârșire pe care Biserica ne-a pus-o în fața ochilor ca un model de urmat. Am mai spus-o și o repet: am învățat de la părinții mei că drumul spre duhovnicie, spre reală spiritualitate trece prin modestele atitudini de zi cu zi. Prin dragostea, prin solicitudinea pentru ceilalți, prin smerenia de a considera o moralitate autentic creștină, ca pe un fapt obișnuit al fiecărei zile. Și pe măsură ce trece timpul îmi amintesc din ce în ce mai clar momentele cu semnificația lor, a acelei vieți simple, smerite, fără morgă. În care a face binele este normalitatea însăși. A te sacrifica pentru ceilalți, a-i înțelege a-i ajuta, a le fi aproape totdeauna și nu în momentele de criză spectaculoasă, când ești admirat pentru «bunătatea ta», pentru inteligența ta, pentru ceea ce se consideră excepțional, pentru tot ceea ce ar putea stârni laudele și admirația celorlalți. Pentru că binele este, ar trebui să fie firescul însuși, și nu excepționalul. A-i ajuta pe ceilalți este, ar trebui să fie faptul obișnuit. Nu eram bogați, dar la ziua salariului se făceau părți din el: pentru familia unchiului de la Vlădeni, fratele tatei, căreia i se luase totul, pentru unchiul tatei de la Budila, odinioară om înstărit, care trăia cu domiciliu forțat la Sfântu Gheorghe, și care nu mai avea nimic, pentru o doamnă, tare amărâtă, văduva unui judecător, care avea un fiu bolnav de epilepsie... Erau complet lipsiți de

mijloace și trăiau într-o pivniță. Tata se zbatuse să le facă rost de o mică locuință modestă... Nu mai rămânea mare lucru, dar așa trebuia să fie și nici unul din noi nu se întreba dacă ar fi putut fi și altfel...

Mult mai târziu mi-am dat seama că ceea ce-l caracteriza pe tata era seninătatea luminoasă, cu care se bucura de tot ce ni se dăruise...

Pe măsură ce trece timpul, profilul lui se conturează din ce în ce mai precis, chiar pentru cei care nu l-au cunoscut. Teologia sa începe să fie cunoscută peste tot. Se vorbește mult despre valoarea sa, despre harul lui ca teolog, ca filozof, ca om de cultură, ca preot și om de o reală și profundă credință, care a pus la îndemâna tuturor comorile de spiritualitate ale Sfinților Părinți și a ridicat probleme care deschid noi perspective în gândire.

După cum am spus, ceea ce mi se pare însă poate mai important decât orice, este capacitatea sa de a înzestra normalitatea cu profunzimea credinței, a ancorării în spiritualitate. El a înțeles că esența existenței noastre, așa cum ne-a lăsat-o Dumnezeu, departe de păcatul care și-a întins umbra peste ea, trebuie să fie un firesc al bunătății, al înțelegerii, al comuniunii, al smereniei. Un firesc dăruit omului odată cu creația lui, pe care acesta l-a pierdut atunci când n-a rezistat tentației răului. Și pe care și l-ar putea recăpăta, pentru ca restaurarea omului să devină o realitate. Pentru ca acel «*sens tragic al vieții*» din cartea cu același nume a filozofului spaniol Miguel de Unamuno să devină un sens al speranței, al așteptării existenței de dincolo, în lumina fericirii eterne. Citez: «*Dumnezeul viu al tău, al nostru, în mine, în tine...care trăiește în noi iar noi trăim în El, ne mișcăm și suntem în El. Și este în noi prin foamea noastră de El, prin dorință, devenind dor*». De aici rezultă, așa cum spune Dumitru Stăniloae, valoarea persoanei umane: «*dacă pe Dumnezeu îl cunosc ca persoană, atunci persoana umană are o valoare*». Această teorie a relației dintre Dumnezeu și om ca relație dintre persoane, respectiv teoria personalistă în teologie joacă un rol important în concepția Părintelui Stăniloae. Omul este pus în fața Creatorului său, și Creatorul îl primește la Sine pe cel pe care l-a creat. Acesta este marele mister al perenității credinței. Trebuie doar să ne deschidem ochii, să nu ne încăpățânăm a defila prin viață rămânând doar la aparențe, fără a-i descoperi esența. Raportul

Dumnezeu-om este fundamental, omul fiind înălțat de Părintele său la rangul de convorbitor, cu toate atributele acestuia. Întrepătrunderea între teoretic și trăirea practică, aducerea spiritualității în viața de zi cu zi a fost poate una dintre cele mai importante caracteristici ale operei lui Stăniloae ...

Acestea au fost coordonatele întregii sale vieți: credința fermă, fără concesii, consecvența unei atitudini de viață conformă cu convingerile sale, modestia izvorâtă din înțelegerea miracolului creației și dorința de a exprima și a face înțeles tuturor, atât cât ne este îngăduit nouă, oamenilor, destinul pe care Părintele nostru ni l-a rânduit. Destin în care superficialitatea cu care ne măgulim unii pe alții, n-are ce căuta. De aceea, opera sa rămâne actuală, își intensifică adâncimea pe măsură ce trece timpul. Actualitatea ei o recunoaștem în nenumărate concepții ale omului de astăzi, dar ea își are rădăcinile în moștenirea filozofică a trecutului. Tot mai multe voci ale culturii și științei actuale mărturisesc convingerea că o lume fără prezența divinității ar fi o lume trunchiată, incompletă, lipsită de semnificație. Astfel, cunoscutul psihiatru Manfred Lütz spunea: «*dacă Dumnezeu există, atunci ateismul este un fenomen ciudat, e o totală pierdere a realității, o perturbare gravă a ei*». Pentru filozoful german Volker Gerhardt, credința este un act al depășirii, raportat la viitor, cu permanenta conștiință că suntem «*fii ai Domnului*».

Undeva în opera sa, Dumitru Stăniloae spune: «*Cine vrea să creadă, ajunge la putința de a crede*». În ultimul său interviu, la Jurnalul Literar publicat în decembrie 1993, consemnat de către Anca Mateescu, el relatează câte ceva din perioada închisorii: «*Mă anchetau mai ales noaptea. Mă duceau într-o cameră unde se găseau câțiva ofițeri securiști, care mă întrebau pe rând în ce fel mi-am manifestat adversitatea față de regim. Le răspundeam același lucru: »Eu n-am făcut nici un fel de politică și singurul lucru pe care l-am apărât a fost credința«...».*

În noi este prezent un har care ni s-a dat și care ne ajută să credem, fără însă a fi siliți s-o facem. Tocmai în aceasta stă libertatea noastră. Ea statornicește rațiunea într-o atitudine de viață care convinge. În *Tragödie der Philosophie* Bulgakov spune: «*Eul nu este existența, ci supra existența*». Există deci un supraplan spiritual, care se poate face accesibil în fiecare moment. Trebuie doar să vrem să-l vedem. Să vedem că

lumea a eșuat cu tendințele ei materialiste, cu toată cohorta de catastrofe pe care acestea au adus-o. Oamenii au nevoie de altceva, de transparența pe care o dă credința, înțelegerea pentru ceilalți, dorința de a-i ajuta, bunătatea, lipsa de egoism. Oamenii au nevoie de transfigurarea pe care o dau materiei toate acestea, iluminând-o. Delicatețea sfințeniei, dragostea pentru ceilalți, conștiința că suntem făpturile Domnului, iată ce dă conturul unui umanism adevărat, nepervers. A crede în ele este un mare curaj, o mare perseverență. Un eroism modest, discret, mult mai greu de atins decât spectaculosul momentan. Este o integritate exemplară, neîntreruptă, de zi cu zi. Din fericire există printre noi asemenea personalități, oameni de o ținută morală desăvârșită, de un mare curaj calm, ancorați în credința fermă, în răbdare, în nesfârșită înțelegere și răbdare.

Această atitudine am văzut-o la părinții mei, la tatăl meu, zi de zi, ca singură modalitate de existență adevărată. De aceea Dumnezeu i-a dăruit puțința de a crede, de a crede cu adevărat. Pentru el legătura cu Dumnezeu era concretă, personală. Din această relație concretă a luat forța de a fi senin, liniștit, calm, în cele mai grele momente ale vieții care nu l-au cruțat, în fața nenumăratelor împrejurări din care se părea că nu există ieșire. «*Ai încredere în Dumnezeu*», spunea. «*El nu ne uită*».

Dincolo de erudiția, de spațiul conceptual al unei opere ale cărei dimensiuni spirituale trebuie încă descoperite, dincolo de toate calitățile unei mari personalități, el a fost un exemplu de dăruire și devotament, a unui mod de trăire, de ilustrare a concepției pe care a propovăduit-o și a cărei martoră am fost zi de zi.

L-am auzit spunând de multe ori: «*Noi suntem o familie de preot, trebuie să ne comportăm ca atare*». Și-a însușit un stil de viață unitar și consecvent, pentru sine, pentru conștiința sa, nu pentru a impresiona sau impune altora. Această consecvență luminată i-a îngăduit să trăiască o mare libertate interioară, să nu se lase amăgit de aparențele unui bigotism îngust și fără conținut.

A-și păstra curajul, a-l insufla și celorlalți, a fost pentru el o problemă de conștiință prin care confirma o dată în plus intensitatea legăturii cu Dumnezeu. Uneori o făcea cu oarecare asprime. «*Crezi în Dumnezeu sau nu crezi?*» m-a întrebat odată când mă aflam într-o situație limită. «*Dacă da, atunci*

concretizează-ți credința prin răbdare și convingerea că El te ajută. Dacă nu, atunci trebuie să-ți reconsideri modul de existență. Găsește-L și găsește-te pe tine. Cu trudă, cu efort. Viața, așa cum o înțelegem noi creștinii, este efort, ascensiune continuă, în care nu există decât un sens, în sus. Fără trudă, fără efort, fără nădejde, nu se poate».

Acesta este lucrul prețios pe care l-am învățat de la el. Convingerea că în viață trebuie să descoperim niște sensuri, care să ne asigure că aspirația către îmbunătățirea spirituală reală nu este o iluzie sau un accident trecător, nelăsând urme. Ea ne ajută să supraviețuim în cele mai tulburi și îngrijorătoare momente, când altfel nu știm încotro s-o apucăm. Când suntem puși să alegem ca Hercule la răspântie, să ne determinăm modul și concepția de existență. Și nu e ușor. În asemenea momente avem nevoia să știm că nu suntem singuri, că există totdeauna alternativa de a fi ascultați și ajutați. Că dacă îl cerem, ajutorul ni se dă. Că, în mod surprinzător și neașteptat pentru mentalitatea noastră, ni se deschid drumuri noi, apar soluții pe care nu le-am învățat.

E adevărat, este greu a te educa, a descoperi în tine calități umane care să te determine a aduce la suprafață consecvența, devotamentul, interesul pentru ceilalți, a fi, așa cum se spune în Scriptură «*tuturor toate*». Este greu dar nu imposibil.

Acesta a fost Părintele Dumitru Stăniloae. O sensibilitate ieșită din comun, potențată de rugăciune, iluminată de har. De harul care este iubire pentru divinitate, pentru ceilalți, asumare a responsabilității pentru ei, dar fără a-i înăbuși. Dar această înțelegere și gențilețe nu au însemnat abdicarea de la principiile care au fost însăși coordonatele spațiului său existențial. Nu a tolerat nici la alții abateri de la ele. De câteva ori l-am văzut muștrând cu asprime și amărăciune. A avut unități de măsură deosebit de severe pentru cei chemați a fi un exemplu și un focar de restaurare a virtuților biblice, dezaproband abateri de la calea dreptei credințe. A căuta spectaculosul, a cădea în păcatul de slavă deșartă cu toată cohorta lui de devieri periculoase, părăsind rigoarea modului de viață filocalic și autentica smerenie l-au contrariat profund și n-a ezitat să-și exprime dezaprobarea.

O linearitate consecventă, o asprime luminată, convingerea de a trăi într-o relație biunivocă atât cu divinitatea cât

și cu ceilalți semeni, o corectitudine și generozitate fără greș, i-au adus dragostea și respectul celor care l-au cunoscut și pentru care a fost un exemplu, de urmat până astăzi.

Am primit de la el multe sfaturi care s-au dovedit a fi fundamentale. Le dădea cu modestie și bunăvoință, cu solitudine și dragoste. Și nu numai mie. Mulți oameni au învățat din cuvintele sale nu numai teologie ci o atitudine de viață, proprie unui creștin. Fără ostentație, Fără a se sublinia pe sine. Cu cumințenia și dreapta socoteală pe care le moștenise de la părinți, de la generațiile de înaintași, pentru care cinstea, cuvântul dat, nu erau vorbe goale. Căci pentru el a fi creștin nu însemna a-ți mărturisi apartenența la o confesiune, ci o convingere care a devenit adevărata sa natură. Un spațiu al existenței, în afara căruia nu se poate trăi, singurul care îți oferă condiții potrivite de viață, garanția veșniciei a biruinței asupra morții de care ne temem toți. Numai în acest spațiu trăim cu adevărat.

Pe măsură ce timpul trece, iubindu-l așa cum l-am iubit totdeauna, îi înțeleg modestia, smerenia, cu care l-a slujit consecvent pe Dumnezeu, sporindu-mi convingerea că trebuie să ne descoperim fiecare din noi un nume pe care El să ne poată chema noaptea, după cum a spus Rilke, așa cum cred că l-a chemat pe tatăl meu...

L-am văzut pe părinții mei în atâtea împrejurări dintre cele mai dificile. Niciodată, în cele mai grele clipe ale vieții, nu s-au abătut de la un anumit mod de comportare, nu din formalism, nu din fanatism sau intoleranță, ci din convingerea fermă că omul interior și cel exterior nu sunt două lucruri diferite, ci un tot. Ei știau că ni s-a dat temeiul de a nădăjdui. Trecând peste toate mizeriile, bucuriile, îngrijorările, avem posibilitatea definitivă de a privi dincolo de efemerul vieții, într-un departe care nu cunoaște limite. Că am primit promisiunea de a trăi în veșnicie, promisiune concretizată în fapte reale, pe care istoria le confirmă. Aceasta ne obligă, așa cum spune marele teolog și filozof Karl Jaspers: «*piezând speranța, să nu acceptăm înfrângerea*». Că, așa cum spune Shakespeare: «*Mai presus de orice să-i fi credincios ție însuși*». Ție însuși, credinței, convingerilor tale și, înainte de orice lui Dumnezeu, pe care l-am iubit și în lumina Căruia, sunt sigură, se bucură acum. Amândoi.

Lidia STĂNILOAE

Ne vorbește Părintele Porfirie Capsocalivitul

Sfințenia părinților este cea mai bună educație în Domnul

Să-l vedem pe Dumnezeu pe chipul copiilor, și să dăm iubirea lui Dumnezeu copiilor. Să învețe și copiii să se roage. Pentru ca ei să se roage, trebuie să aibă sânge de copii rugători. Aici mulți cad pe de lături și zic: «De vreme ce părinții se roagă, sunt binecinstitori, studiază Sfânta Scriptură și copiii cresc întru învățatura și certarea Domnului (Efes. 6, 4), firesc este ca acești copii să se facă bine». Iată, însă, că vedem roade potrivnice din pricina asupririi.

Nu este de ajuns să fie părinții binecinstitori. Trebuie să nu-i asuprească pe copii, ca să facă binele cu sila. Este cu puțință să-i alungăm pe copii de la Hristos, atunci când urmărim cele ale religiei cu egoism. Copiii nu voiesc asuprire. Nu-i siliți să vă urmeze la biserică. Puteți să spuneți: «Cine vrea, poate să vină acum împreună cu mine, sau mai târziu». Lăsați să vorbească în sufletele lor Dumnezeu. Pricina pentru care copiii anumitor părinți, atunci când cresc, devin nesupuși și părăsesc și Biserica și totul, și aleargă în altă

parte pentru a fi satisfăcuți, este tocmai această asuprire pe care o săvârșesc părinții cei «buni». Părinții chipurile «binecinstitori», care se îngrijeau ca pruncii lor să devină «buni creștini», i-au asuprit prin această iubire omească a lor, și s-a întâmplat contrariul. Adică, atunci când sunt mici sunt presați, iar când ajung la șaisprezece, șaptesprezece sau optsprezece ani, aduc roade potrivnice. Ajung, din împotrivire, să lege tovarășii rele și să vorbească urât.

În vreme ce, atunci când cresc în libertate, văzând în același timp pilda celor mai mari, ajung să ne bucure în toate. Acesta este secretul - să fii bun, să fii sfânt, ca să insuflă, să iradiezi. Se vede că viața copiilor este înrâurită de iradierea părinților. Părinții stăruie: «*Hai să te spovedești, hai să te împărtășești, hai să faci aia...*». Nu se face nimic așa. În vreme ce, dacă te vede pe tine... ceea ce trăiești aceea și iradiezi. Iradiază Hristos înlăuntrul tău? Aceasta i se împărtășește și copilului tău. Acolo se află secretul. Iar dacă se face asta atunci când copilul este mic de vârstă, nu va fi nevoie de multă osteneală atunci când va crește. Vorbind tocmai

despre aceasta, înțeleptul Solomon folosește o imagine foarte frumoasă, stăruind asupra începutului cel bun, buna pornire, temelia bună. El spune undeva: Cel ce se scoală pentru ea [pentru înțelepciune] dis de dimineață, nu se va osteni, căci o va afla șezând în poarta lui (Înțelepciunea lui Solomon 6, 14). Cel ce se scoală pentru ea este cel ce din tânără vârstă se îngrijește de ea, de înțelepciune, înțelepciunea este Hristos.

Când părinții sunt sfinți și transmit aceasta copilului, dându-i educația întru Domnul, atunci copilul nu este vătămat de orice fel de înrâuriri rele dimprejurul său, căci afară, la ușa lui, se află înțelepciunea, Hristos. Nu se va osteni ca s-o dobândească. Pare foarte greu să ajungi bun, dar de fapt este foarte ușor, atunci când ai pornit de mic cu trăiri bune. Mărindu-te, nu este nevoie de osteneală, căci porți înlăuntrul tău binele, pe care îl păstrezi, dacă ești cu luare aminte la întreaga ta viață.

* Extras din «Ne vorbește Părintele Porfirie», Editura Cartea Ortodoxă, pp. 336-338.

INFORMAȚII

DIN AGENDA

PĂRINTELUI MITROPOLIT SERAFIM

5 sept. 2010 - slujește Sf. Liturghie și predică la Saarbrücken (paroh: Pr. Constantin Papuc) cu prilejul hramului. Participă la agapă.

8 sept. - participă la Sf. Liturghie la Mănăstirea Bose din Italia.

8-10 sept. - participă la al XIII-lea Congres internațional de spiritualitate ortodoxă pe tema «Comuniune și solitudine» organizat de Mănăstirea de la Bose cu sprijinul Bisericilor Ortodoxe autocefale. Ține o conferință despre Comuniune și solitudine în pustia românească: Părintele Cleopa Ilie (1912-1998).

11 sept. - săvârșește Vecernia și predică în biserica din Viena.

12 sept. - slujește Sf. Liturghie împreună cu un sobor mare de ierarhi, preoți și diaconi în frunte cu Preafericitul Patriarh Irineu al Serbiei în Biserica sârbească «Sf. Sava» din Viena.

13-22 sept. - face un pelerinaj în Rusia împreună cu un grup de credincioși.

21 sept. - slujește Sf. Liturghie la Mănăstirea Diveevo unde se află moaștele Sf. Serafim de Sarov.

22 sept. - slujește Sf. Liturghie la Mănăstirea Oranki unde a fost închis în lagăr și Pr. Dimitrie Bejeanu (+2006) Hârlău, autor al mai multor cărți despre gulagul rusesc.

24 sept. - slujește privegherea de noapte și Sf. Liturghie la Nürnberg.

26 sept. - slujește împreună cu PS Episcop Sofian Brașoveanul și în sobor de preoți și diaconi Sf. Liturghie și predică în biserica Sf. Nicolae din München. Participă la agapă.

DIN AGENDA

PĂRINTELUI EPISCOP SOFIAN

3 sept. - participă, la București, la lucrările Adunării Naționale Bisericești.

4 sept. - săvârșește, la Focșani, cununia tinerilor Andrei Constantin și Carmen Maria.

5 sept. - participă la Sf. Liturghie în Biserica Stamatinești din Focșani. Predică.

8 sept. - *Nașterea Maicii Domnului* - slujește Sf. Liturghie și predică la Capela Sf. Siluan.

12 sept. - slujește Sf. Liturghie și predică la Knittelfeld (paroh P.C. Pr. Ioan Cristian Greucean).

14 sept. - *Înălțarea Sf. Cruci* - slujește Sf. Liturghie și predică la Linz (paroh P.C. Pr. Sorin Emanuel Bugner). Seara, participă la deschiderea expoziției de artă fotografică

«Romania Sacra» organizată de Fundația «Pro Oriente».

18 sept. - săvârșește, la Traunreut, cununia tinerilor Ramona și Cristian.

19 sept. - slujește Sf. Liturghie și predică la Biserica St. Nikolai.

24 sept. - Sf. *Siluan Atonitul* - noaptea, săvârșește Slujba Privegherii cu Sf. Liturghie.

26 sept. - cu prilejul prăznuirii festive a hramului slujește Sf. Liturghie la Biserica St. Nikolai împreună cu ÎPS Mitropolit Serafim și un sobor de preoți și diaconi. Participă la agapă.

27 sept. - împreună cu un grup de preoți și credincioși din Arhiepiscopie, începe un pelerinaj la Sf. Munte Athos.

RUMÄNISCHE ORTHODOXE METROPOLIE
FÜR DEUTSCHLAND, ZENTRAL-UND NORDEUROPA

Fürther-Str.166-168 • D-90429 Nürnberg
Tel.: (+49)0911/3236910; Fax: /3236912

E-Mail: mitropolia@mitropolia-ro.de

Internet: <http://www.mitropolia-ro.de>

REDAKTION & LAYOUT
Diacon Dumitru Dura

Abonament 15,50 EUR / anual (inclusiv porto)

Bankverbindung: LIGA BANK EG

Konto.-Nr. 116 78 04 • BLZ 750 903 00